

γλάσο τό, Ἀθῆν.—Νέα Μαγειρ. Φέξη, 22 Νέα Ζαχαρο-
πλ. 98.

Ἐκ τοῦ Γαλλ. *glace* = ἐπίστρωμα λεῖον καὶ λαμπρὸν
ἐκ σακχάρους καὶ τοῦ λευκοῦ τοῦ ὡοῦ χρησιμοποιούμενον
πρὸς ἐπικάλυψιν γλυκισμάτων, εἶδος γλυκοῦ.

1) Εἶδος μαρμελάδας Νέα Ζαχαροπλ., 98. 2) Φοντάν,
ἥτοι σακχαρωτὸν διαλυόμενον εὐχερῶς ἐντὸς τοῦ στόμα-
τος Ἀθῆν.

γλάσσω Χίος (Καρδάμ. κ.ά.)

Πιθαν. ἐκ τοῦ μεταγν. *γλάπτω, διὰ τὸ ὅπ. βλ. τὸ
παρ' Ἑσυχ. «γλάμπειν» πίνειν».

Ὁρέγομαι, ἐπιθυμῶ τι βλέπων τοῦτο ἀπὸ τινος ἀποστά-
σεως ἐνθ' ἑν.: *Βλέπω τὴ γυναικα καὶ τὴ γλάσσω Χίος. Τρῶν*
οἱ ἄλλοι κ' ἐντὸς καὶ ἀπὸ μακριὰ καὶ γλάσσει Καρδάμ.
Ἐγὼ θὰ τρώγω κ' ἐσθ' θὰ γλάσσης αὐτοῦ αὐτόθ. Συνών.
γλείφομαι, γλείφτηρίζομαι, ξερογλεί-
φομαι.

γλάστρα ἡ, (I) κοιν. καὶ Πόντ. (Ἰνέπ.) Τσακων. (Μέ-
λαν. Χαβουτσ.) γλάστρα ἁ, Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.)
γλάστρος ὁ, Κρήτ. Μύκ. Πελοπν. κράστα Ἀπουλ. (Καστριν.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γάστρα, ἐκ τοῦ ὅπ. δι' ἀντιμεταθέσεως
ὁ τύπ. γράστα, ἐκ συμφύρ. δὲ τούτων ὁ τύπ. γρά-
στρα, ὅθεν γλάστρα δι' ἀνομοιωτικὴν μεταβολὴν τοῦ
πρώτου ρ εἰς λ. Βλ. Γ. Χατζιδ., MNE 1, 327. 2, 154. Διὰ
τὸν τύπ. γλάστρος βλ. τὸν ἀνάλογον γάστρος εἰς
λ. γάστρα. Ὁ τύπ. γλάστρα καὶ εἰς Δουκ.

1) Πήλινον συνήθως ἀγγεῖον ἢ θραῦσμα τούτου, ἀλλὰ καὶ
ξύλινον ἢ μετάλλινον ἢ καὶ ἐκ πλαστικῆς ὕλης, διαφόρων
σχημάτων, μετ' εὐρέος χώρου διὰ τὸ φύτευμα ἀνθοφόρων
φυτῶν κοιν. καὶ Πόντ. (Ἰνέπ.) Τσακων. (Μέλαν. Χαβουτσ.):
Ἀγόρασα γλάστρες γιὰ νὰ φυτέψω τὰ λουλούδια μου. Ἀῤῥιο
θ' ἀγοράσω γλάστρες ἀπ' τὴ λαϊκή. Χτὲς ἔβαφα τὶς γλά-
στρες στὸ μπαλκόνι κοιν. Ἐχου τοῦ χαγιατ' γιομάτου γλά-
στρις Εὐβ. (Αἰδηψ.) Ἐχ' ἑς ἑν' αὐλὴ τ' εἶνα σουρὸ γλάστρις
Ἀλόνν. Βγάνι τ'ς γάστρις μὲ τὰ λουλούδια ἑς τοῦ χαγιατ'
αὐτόθ. Μ' ἐκατῶντ' σε τσεῖ γλάστρε ὁ ἔξιφο (μοῦ τσάκισε
τρεῖς γλάστρες τὸ κατσίκι) Μέλαν. || Παροιμ.

Γιὰ χάρη τοῦ βασιλικοῦ ποτίζω καὶ τὴ γλάστρα
(ἐπὶ τοῦ ὠφελουμένου χάρις εἰς δεσμούς του πρὸς ἕτερον
πρόσωπον λίαν εἰς ἡμᾶς ἀγαπητοῦ) Πελοπν. (Γαργαλ.)

Γιὰ χάρη τοῦ βασιλικοῦ πίν-νει ἡ γλάστρα τὸ ν-νερὸ
(ταυτόσ. μετ' τὴν προηγουμ.) Κῶς (Πυλ.) Αἰ παροιμ. εἰς
παραλλαγ. καὶ ἀλλαχ. || Ἄσμ.

Ἀπόψε τὰ μεσάνυχτα ποὺ βασιλεῦαν τ' ἄστρα
μοῦ κλέψαν τὸ βασιλικὸ μὲ τὴ γυαλένια γλάστρα
Κύθηρ. Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ.) κ.ά.

Ἀξιοπαινεμένη γλάστρα | μὲ τὰ λουλούδια σου τ' ἄσπρα
ἀγν. τόπ.

Τὸ πρόσωπό σ' εἶν' οὐρανὸς καὶ οἱ ἐλμέες σου τ' ἄστρα
καὶ τὰ σγουρά σου τὰ μαλλιά γαζία μέσ' ἑς τὴ γλάστρα
Μ. Λελεκ., Ἐπιδόρπ., 113.

Βάνει καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ βασιλικὸ ἑς τὶς γλάστρες
(μοιρολ.) Πελοπν. (Σκορτσιν.)

Ἔ, Κῶστα, γλάστρα τοῦ σπιτιοῦ | καὶ βιόλα τοῦ πανεθυ-
ριοῦ
μᾶς τὸν ἐσάλεψες τὸ νοῦ

(μοιρολ.) Πελοπν. (Μάν.) Ἡ σημ. καὶ παρὰ Δουκ. εἰς λ.
γάστρα. Συνών. ἀλτάνα 4, γάστρα, πιτέρι.
β) Πήλινον ἐλασιδόχον πλατύστομον σκεῦος χωρητικότητος
15-20 ὀκάδων Ἀνδρ. (Κόρθ.): *Ἐκανα πενήγα βότες λάδι,*
ξέχωρα τὴ γλάστρα. γ) Πήλινον ἢ μεταλλικὸν δοχεῖον, ἀνα-
λόγου πρὸς τὸ διὰ τὴν ἐμφύτευσιν ἀνθέων σχήματος, κατὰ λ-
ηλον εἰς ποικίλας προχείρους χρήσεις, ὡς εἰς τὴν κένωσιν ἐν-
τὸς αὐτοῦ ὕδατος διὰ τὸ πότισμα ζώων, εἰς τὴν διήθησιν ὕδα-
τος ἀναμειγμένου μετὰ τέφρας καὶ προοριζομένου διὰ τὴν
κατασκευὴν σάπωνος, εἰς τὴν ἐκ κηρηθρῶν ἐκθλίψιν τοῦ μέλι-
τος, εἰς τὴν ἀποπάτησιν κ.τ.τ. Ἀλόνν. Ἡπ. (Θεσπρωτ.) Θάσ.
Κέως Κεφαλλ. (Ἀργοστόλ.) Κύθηρ. Μυκεδ. (Βλάστ.) Μεγίστ.
Παξ. Προπ. (Ἀρτάκ.) κ.ά. 2) Μεταφ. εἶδος κεντήματος, ἔχον
προφανῶς σχῆμα γλάστρας Κῶς (Πυλ.) Μυκεδ. Νί-
συρ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) 3) Τμήμα τοῦ μαγγάνου Λεξ.
Βλαστ. 294. 4) Πόρος, διέξοδος Λέσβ. (Μανταμᾶδ. κ.ά.): *Τὰ*
σουριάσαν οὐλα τὰ πρόβατα. Ἀνοίξαν τ' γλάστρα τσι
τραυήξι τοῦ τζουβανέλ', γιὰ νὰ τὰ βουστσήσ' Μανταμᾶδ.
Συνών. διαπόρι, ἐμπασιά, πορεία, πορί,
ποροπόρι, πόρος. 5) Διακλάδωσις τῆς κεντρικῆς
αὐλακὸς διὰ τῆς ὁποίας διοχετεύεται εἰς μικροτέρας τοιαύ-
τας τὸ πρὸς ἄρδυσιν ὕδωρ Εὐβ. (Γραμπ. Κάρυστ.) Πελοπν.
(Αἰγιάλ. Καλάβρυτ. Καρυὰ Κόρινθ. Τρίκκ. Φεν.) Πόρ. Στε-
ρελλ.: *Μοῦ κόπηκε ἡ γλάστρα κὶ ἄργησα νὰ ποτίσω Πόρ.*
Τραυάω γλάστρα νὰ βγάλω τὸ νερὸ νὰ ποτίσω Γραμπ. Ἐ-
κοψα γιὰ γλάστρα νὰ πάη κάτω τὸ νερὸ Καρυὰ Κόρινθ. Φέρ'
τὴ τζάπα ν' ἀλλάζουμε γλάστρα αὐτόθ. Ἀντε φτειάζε τὶς
γλάστρες γιὰ νὰ ῥθῃ τὸ νερὸ Κάρυστ. Τὸ νερὸ ἔγινε γλά-
στρες (διεμοιράσθη εἰς μικροὺς ποτιστικούς αὐλακὰς) Κορινθ.
Συνών. γύρισμα, καταπότης, ὀρκός. 6) Εἶδος
παιδιᾶς Φιλολογ. Ἀκρόπολ., 1, 947.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γλάστρα Νίσυρ. Πε-
λοπν. (Μεσσην.) Γάστρα Μυκεδ. (Νάουσ.) Ἐ τῷ Γλαστρῶν-
δῆμ βέζ-ζούλα Τῆλ. Γλάστρος, ὁ, Μύκ.

γλάστρα ἡ, (II) Ἡπ. (Ξηροβούν. Πάργ. Πλάκ.) Κέρκ.
Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *lastera*. Τὸ ἀρχικὸν γ ἐκ παρρημ. πρὸς
τὸ γλάστρα (I).

Ὁ ὑαλοπίναξ παρὰ θύρων ἢ θυρῶν ἐνθ' ἑν.: *Μοῦ ἔσπασε*
μὴ γλάστρα Κύθηρ.

γλάστρα ἡ, (III) ἀμάρτ. ἐγλάστρα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σύρ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *guasta*, θηλ. τοῦ ἐπιθ. *guasto*.
Τὸ ἀρχικὸν γ ἐκ παρρημ. πρὸς τὸ γλάστρα (I).

Κρημνισμένον τμήμα ἀνακλημματικοῦ τοίχου χωραφίων
ἐνθ' ἑν.: *Πέρουσι τὴν ἐχτίσαμε δὴν ἐγλάστρα Νάξ.* (Ἀπύ-
ρανθ.) *Ν' ἀνεχτίσης κ' ἐκεῖνες τσι πέτρες ἐκεῖ ἑς τὴν ἐγλά-*
στρα αὐτόθ.

γλαστράδα ἡ, Χίος (Ἐγρηγόρ. Κουρουν. κ.ά.) γλαστράδα
Χίος (Πισπιλ.) ἐγλαστράδα Χίος (Ἐγρηγόρ. Κουρουν. κ.ά.)
ἐγλαστράδα Χίος (Πισπιλ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *guastata* = κτεστραμμένη.

Ἀνακλημματικὸς τοῖχος ἐπικλινῶν χωραφίων κρημι-
σμένος Χίος (Ἐγρηγόρ. Κουρουν. Πισπιλ. κ.ά.): *Πάω νὰ*
χτίσω μὴν ἐγλαστράδα Κουρουν. Πᾶρε ἐργάτες τῶν πά-
αιν-νε νὰ χτίσης τὲς ἐγλαστάδες τῶν πεζουλῶν ἑς τὸν Ἀ-
χλαδιῶνα Πισπιλ.

